

ELŐSZÓ

Az ELTE KRTK KTI elődintézménye, az MTA Közgazdaság-tudományi Intézete az Országos Foglalkoztatási Közalapítvány támogatásával 2000-ben indította el a magyarországi munkapiac és foglalkoztatáspolitikai aktuális jellemzőit bemutató és a témakör egy-egy területét részletesen elemző Munkaerőpiaci Tükör című sorozatot. Most a jubileumi 25. kötetet tartja kezében az olvasó.

A sorozat legújabb kötete a 2024. év legfontosabb munkaerőpiaci fejleményeit, szakpolitikai változásait mutatja be. A kötet kiemelt témája ebben az évben a munkaerőpiac területi egyenlőtlenségei. A kötet öt részből áll.

Az első rész a magyarországi munkapiac helyzetét és legfontosabb változásait tekintve át az alapvető munkapiaci indikátorok alapján. Bemutatja, hogy a foglalkoztatás kismértékben bővült, és növekedett a népesség – elsősorban a nyugdíjaskorúak – gazdasági aktivitása. Növekedett a munkanélküliek száma, a munkanélküliségi ráta 4,5 százalékra emelkedett. Ugyanakkor 100 ezer fő fölé nőtt a külföldi munkavállalók száma Magyarországon.

A második rész, a Közelkép a munkaerőpiac területi egyenlőtlenségeit járja körül. Több mint húsz éve, 2003-ban a Munkaerőpiaci Tükör már vizsgálta ezt a témát, a Közelkép akkor elsősorban a munkaerő és a tőke földrajzi mobilitását elemezte. Az idei Közelkép bemutatja az utóbbi három évtized változásait és a 2003-as kötetnél szélesebb megközelítésben vizsgálja a területi egyenlőtlenségeket. Részletes leíró elemzések mutatják be a legfontosabb munkaerőpiaci mutatók (foglalkoztatás, munkanélküliség, bérek) járási szintű területi különbségeit és ezeknek a különbségeknek az időbeli alakulását. A Közelkép elemző tanulmányai pedig feltárják a megfigyelt területi egyenlőtlenségek társadalmi, gazdasági és intézményi hátterét – például az oktatási rendszer, a külföldi tőkebefektetések, a bel- és külföldi migráció vagy éppen az ingatlanpiac szerepét.

A harmadik rész a munkapiaccal kapcsolatos szakpolitikai eszközök 2024 szeptembere és 2025 augusztusa között végbement, főbb szabályozási változásait foglalja össze.

A negyedik rész statisztikai adatokat közöl a rendszerváltozás óta eltelt időszak alapvető gazdasági folyamatairól: a népesség, a munkapiaci részvétel, a foglalkoztatás, a munkanélküliség, az inaktivitás, a bérek, az oktatás, a munkaerő-kereslet, a regionális különbségek, a migráció, a munkaügyi kapcsolatok, a jóléti ellátások jellemzőiről és néhány munkapiaci mutató nemzetközi összehasonlításáról. Az adatok egységes szerkezetben hosszú idősorban követhetők. A táblázatok és ábrák adatainak teljes idősorai Excel-formátumban letölthetők az alattuk szereplő linkekre kattintva. Továbbá a [KRTK Adatbank honlapján](#) megtalálhatók olyan táblázatok adatai is, amelyek az idei kötetben nem, de a korábbiak valamelyikében szerepeltek.

Az ötödik részben szereplő bibliográfia a magyar munkapiac jellemzőivel foglalkozó, 2024-ban megjelent fontos hazai és külföldi publikációkat gyűjti össze.

A kötet összeállítása során arra törekedtünk, hogy az államigazgatásban dolgozó szakemberek, a foglalkoztatási szolgálat szervezeteiben, az önkormányzatokban, a civil szervezetekben, a közigazgatási hivatalokban, az oktatási intézményekben és a kutatóintézetekben dolgozó kollégák, az írott és elektronikus sajtó munkatársai napi munkájukban jól hasznosítható információkat kapjanak a magyarországi munkapiaci folyamatokról, a foglalkoztatáspolitikai jogszabályi és intézményi környezetről, a magyarországi munkapiaccal foglalkozó hazai és nemzetközi kutatások friss eredményeiről.

Fontos szempont, hogy a Munkaerőpiaci Tükör sorozatban publikált elemzések, adatok a felsőfokú oktatásban is jól felhasználható ismereteket adjanak a munkagazdaságtan és az emberierőforrás-gazdálkodás különböző témaköreiben. Olyan kiadványt állítottunk össze, amelyek a rendelkezésünkre álló statisztikák, elméleti kutatások és empirikus elemzések alapján közérthető formában, jól áttekinthető szerkezetben mutatják be a magyarországi munkapiaci folyamatok jellemzőit és belső összefüggéseit.

*

A szerkesztőbizottság tagjai megköszönik a Közgazdaság- és Regionális Tudományi Kutatóközpont, a Központi Statisztikai Hivatal, a Magyar Államkincstár, a Nemzeti Adó- és Vámhivatal, a Budapest Szakpolitikai Elemző Intézet, a Nemzeti Adatvagyon Ügynökség, a Nemzetgazdasági Minisztérium, az MTA Emberi Erőforrások Gazdaságtana Tudományos Bizottsága tagjainak a szükséges információk összegyűjtésében és ellenőrzésében, a kötet szerkesztésében, az egyes részanyagok elkészítésében és megvitatásában végzett munkájukat. A kötet nem jöhetett volna létre a KRTK Adatbank munkatársainak kiemelkedő és elkötelezett szakmai munkája nélkül.